

Економска и социјална права

Кроз директан рад са службеницима јавне управе и припадницима грађанског друштва, Мисија ОЕБС-а у Босни и Херцеговини улаже напоре да би заштитила, промовисала и унапрједила економска, социјална, културна и политичка права свих људи који живе у Босни и Херцеговини, посвећујући посебну пажњу угроженим и маргинализованим групама становништва.

Остварење права на социјалну помоћ, адекватно стамбено збрињавање и ефикасан систем социјалне заштите, у великој мјери су важни у свим друштвима. У Босни и Херцеговини, гдје велика већина становништва живи у сиромаштву и суочава се са социјалним искључењем, ова питања постају још значајнија.

Мисија улаже напоре да се створе услови у којима би свако могао да ужива у економским, социјалним и културним правима, као и грађанским и политичким правима. У овој области, активности Мисије су:

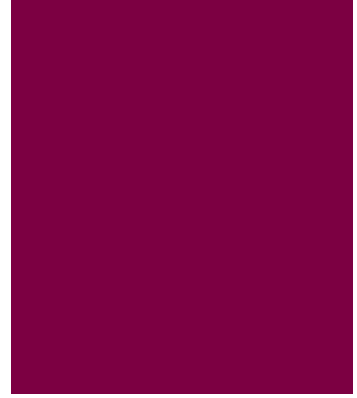
- Увођење аспекта људских права у економски и социјални развој у Босни и Херцеговини;
- Пружање помоћи јавним институцијама приликом утврђивања и рјешавања питања поштовања људских права, да би ове институције могле да обављају мандат који је у складу са људским правима и чији је циљ успјешна примјена међународних стандарда економских и социјалних права;
- Утврђивање кључних питања у систему која би, ако би била ријешена од стране органа власти, довела до остварења права за свакога, а посебно за најугроженије категорије људи;
- Побољшање рада организација грађанског друштва, међународних агенција и спољњих донатора у области економског и социјалног развоја; и
- Омогућавање угроженим појединцима да се упознају са својим правима и да их штите.
- Мисија заговара реформу сектора социјалне заштите, гради капацитете институција које пружају социјалну помоћ и подржава развој свеобухватне државне

стамбене стратегије, укључујући и политику стамбеног збрињавања социјално угрожених категорија становништва.

Иако се на државном, кантоналном и општинском нивоу улажу знатни напори да се промовише економски и социјални развој, не постоји ниједна владина агенција с опсежним програмом, која би пратила да ли је у цијелој Босни и Херцеговини економски и социјални развој у складу са људским правима. С обзиром на своје широко присуство на терену и искуство у раду са грађанима и институцијама у цијелој Босни и Херцеговини, Мисија је у доброј позицији да ради на питањима економског и социјалног развоја с аспекта људских права и има значајну улогу у промовисању система мониторинга и интервенисања. У овој улози, Мисија ће и даље да координира рад и јача улагање напора других међународних и локалних организација које су ангажоване у области социјалне заштите.

Људска права и основне слободе

Мисија константно наглашава примјену одредаба Анекса 6 Дејтонског мировног споразума, којима се предвиђа следеће: "Стране ће, у оквиру својих надлежности, свим лицима обезбиједити највећи ниво међународно признатих људских права и основних слобода". У складу с тим, Мисија дјелује да би се створили услови да је свим лицима, посебно угроженим и маргинализованим групама, омогућено да се упознају са својим економским и социјалним правима, те да их остварују и штите, у највећој могућој мјери.

Социјална заштита

Скоро половина становништва Босне и Херцеговине живи на граници, или испод границе сиромаштва и многи од ових појединаца социјално су искључени и живе на маргинама друштва. Као одговор на све веће социјално искључење и сиромаштво, Мисија ради на јачању капацитета институција Босне и Херцеговине да обезбиједи социјалну заштиту у цијелој земљи. Мисија надгледа законски оквир и праксу рада у области социјалне заштите у Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине и заговара неопходну реформу, у складу са међународним стандардима, ради заштите и поштовања људских права појединаца на једнак и адекватан начин.

Уз посебну пажњу посвећену центрима за социјални рад, Мисија помаже у стварању услова за изградњу капацитета локалних институција, да би им се помогло у остварењу основних социјалних права за најугроженија лица, на ефикасан и равноправан начин. Обука, одржана у посљедње вријеме, била је усредсређена на људска права и недискриминацију, стратешко планирање и заговарање, искорак према корисницима и процјену потреба, координацију и умрежавање и јачање капацитета невладиних организација да штите основна људска права.

Стамбено збрињавање социјално угрожених категорија становништва

Упркос изјавама о успјешности поврата имовине, преостала су озбиљна стамбена питања, будући да знатан број људи тражи алтернативни вид јавне стамбене помоћи. Међутим, таква помоћ није лако доступна најугроженијим категоријама становништва, као што су: породице са једним родитељем, старија лица, жене, дјеца, лица с инвалидитетом и Роми. Пошто не постоји законски систем или јавни стратешки механизам, којим би се регулисали критеријуми о квалификованости, може се десити да угрожени појединци и породице уопште нису стамбено збринуте и потребна им је хитна помоћ општинских органа власти.

На подручју цијеле БиХ, теренски тимови Мисије и даље промовишу пројекте стамбеног збрињавања социјално угрожених категорија становништва на локалном нивоу, и у том процесу заговарају транспарентније процедуре и побољшану комуникацију и сарадњу надлежних органа власти.

Питања особа са инвалидитетом

Мисија усмјерава пажњу на развој стратешког оквира, ради промовисања и подржавања једнаког поступања и могућности за све категорије лица с инвалидитетом. Мисија је помогла развоју ентитетских стратегија о инвалидности, те ће пратити њихову реализацију и заговарати развој и спровођење локалних акционих планова.

Мисија ОЕБС-а у Босни и Херцеговини помаже БиХ у испуњењу обавеза које је она преузела као држава чланица ОЕБС-а, као и напредовању ка остварењу свог декларисаног циља придруживања евроатлантским интеграцијама тако што јача безбједност и стабилност, путем завршетка изградње мира унутар дејтонског оквира, те развија инклузивни политички дискурс и демократски одговорне институције које поштују разноликост, промовишу консензус и поштују владавину права. Мисија има свеобухватан и интегрисан приступ путем свог присуства на терену, што одсликава нагласак који је стављен на развијање кохезивних заједница и на правовремену идентификацију препрека напретку.